

Forandring, saa kan jeg sandelig ikke indsee, hvad der kan være til Hindrer for at give dem Kjøbstadret. Aalborg vil det formodentlig ikke skade, og det maa desuden erkendes, at vort Land er i Dypkomst og at saaledes flere Kjøbstæder kunne bestaa; jeg vilde rigtignok helst have, at de ikke skulde kaldes Kjøbstæder, men jeg veed for Diebliffet ikke at betegne saadanne Steder anderledes. Det turde dog være indlysende, at Landboerne maae have nærmere Omsetningssteder, saa at de ikke behøve at fjøre 4 à 6 Mil, for at blive af med deres Producter, ligesom ogsaa, at mange smaa Stæder kunde bestaae, naar de blot fik de nødvendige Rettigheder, og Forholdene, med Tiden bleve saaledes ordnede, at de ældre Byer ikke lede formeget derved. Som allerede bemærket, ere Beboerne villige til at paatage sig de med Forandringen følgende Byrder, og hvad angaaer det Administrative og Bestemmelsen af Jurisdictionforholdene, saa troer jeg, at det vil gaae her, som f. Ex. ved Vøgstør og andre Byer, at disse Spørgsmaal paa en let Maade vilde kunne afgjøres, og jeg troer ikke, at man kan bebrejde os, som Forslagsstillere, at vi ikke have indladt os derpaa; thi naar, som sagt, Byen med omkringliggende Land er villig til at paatage sig alle Forpligtelser, ville disse Forhold let kunne ordnes af Administrationen.

Indenrigsministeren: Jeg maa dog deri modsigge den ærede Taler; jeg troer, at det at ordne Sagen ad administrativt Veie vil være forbunden med mange Vanskeligheder. Saa vidt jeg kan skjønne, er det kun Byen Nørresundby, der er en Deel af et heelt Sogn, der er villig til at paatage sig de med Forandringen følgende Forpligtelser, og jeg kan ikke troe, at de øvrige Beboere af Sognet i Bendsyssel vilde være tilfredse med en administrativ Afgjørelse af deres Retshold, især naar hensees til, at Grændserne, som Byen skulde have, ikke ere bestemte. Jeg maa efter vore Love ansee det for umuligt at kunne føre denne Sag igjennem, med mindre det, der vedrører Retsholdene, ogsaa ordnes ved Lov. Naar den ærede Taler yttrede, at Meddelelse af Kjøbstadret for Nørresundby ikke vilde have videre Følger for Aalborg, saa skal jeg, efter

mig ihændekomne Oplysninger, der ikke ere komne fra Aalborg, tillade mig at anføre, at man antager, at Aalborgs Handel for en Halvdeel kommer nordfra, saa at det turde være indlysende, at der ved dette Spørgsmaal vil være at afgjøre vanskelige, og for de Vedkommende meget vigtige Forhold. Jeg anfører dette imidlertid, som sagt, ikke for at tale imod, at indrømme Beboerne i Bendsyssel de attraaede Rettigheder, som efter min Overbeviisning vistnok bør indrømmes dem, men dog kun paa den Maade, at Ordningen foregaaer under Afveielse af alle Hensyn, og jeg modsætter mig heller ikke Sagens Fremme, hvis man ved dens videre Behandling troer at kunne forbedre og fremhjælpe den til Afgjørelse i en anden Session; men jeg maa vedblivende holde for, at Sagen ikke vil kunne føres tilende i denne Session, idet Lovudkastet ellers maatte gives en langt større Udstrækning end de faa Linier, det nu indeholder. Der er vel blevet anført, at de Vedkommende vare villige til at paatage sig de med Kjøbstadsrettigheden følgende Forpligtelser, men jeg maa bemærke, at disse Byrder ere meget betydelige, at de f. Ex. gaae ud paa at have teglhængte Bygninger, broplagte Gader og at indrette sig efter Kjøbstadernes Brandforsikring m. v. Jeg kan heller ikke troe, at den ærede Rigsdag, med al Agtelse for de ærede Forslagsstillere, vil antage nærværende Forslag, med mindre der foreligger, at samtlige eller en overveiende Fleerhed af Beboerne ere villige til at paatage sig de omhandlede Forpligtelser; men fuld Oplysning herom foreligger ikke Ministeriet, og de ærede Forslagsstillere have ikke, saavidt jeg kan skjønne, godtgjort det. Dog, som allerede bemærket, jeg anfører dette ikke for at modsætte mig Sagens Fremme, naar man derved troer at kunne forbedre dens endelige Afgjørelse, jeg udtaler det ei heller for at bekæmpe, at Kjøbstadsrettigheder bør kunne udøves nordenfor Limfjorden i Nørresundby, men vil kun godtgjøre, saaledes som jeg oftere har yttret, at jeg ikke troer, at Sagen vil kunne føres tilende i denne Session.

Safs: Jeg skal blot, med Hensyn til hvad den høitærede Indenrigsminister sidst udtalte, som en Oplysning tillade mig at